

NIEUWSBRIEF KANSENBEVORDERING

oktober 2020

1. VOORWOORD

Binnen CLB Het Kompas hebben we een rolgroep kansenbevordering. Vanuit elk team binnen het CLB is er iemand vertegenwoordigd. We bekijken situaties met extra aandacht voor kwetsbare kinderen en jongeren.

Met deze nieuwsbrief willen we jullie graag informeren over aspecten die betrekking hebben op kansenbevordering.

Deze nieuwsbrief bezorgt 2 maal per jaar, nieuwe (of iets minder nieuwe, maar belangrijke) informatie over kansenbevordering.

Wij hopen ieder van jullie op deze manier een stukje te ondersteunen bij de moeilijke opdracht om maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren voldoende kansen op slagen te geven op school én in onze samenleving.

2. OVERLIJDEN EN ROUWVERWERKING BINNEN DE ISLAM

In de islam is de dood geen eindpunt. Er wordt van uitgegaan dat alles in de handen is van God : zowel de tijd, de plaats als de manier waarop iemand sterft. Na de dood gaat de ziel naar een tussenwereld waar ze wacht. Dan komt het grote oordeel dat de beloning of straf van het lichaam en de ziel zal bepalen. Iedereen zal krijgen wat hij of zij verdient, naargelang de handelingen die op aarde werden verricht.

De dood heeft voor moslims veel te betekenen en wordt aanzien als het begin van nieuw leven.

Een aantal rituelen gaan hiermee gepaard :

- De wassing
- Het gebed
- De begrafenisstoet
- De begrafenis

Na het gebed wordt de dode zo snel mogelijk begraven. Soms nog de dag zelf of de dag nadien. Vele moslims opteren ervoor om te worden begraven in het land van herkomst en dienen daarvoor te worden gepatrieerd.

Belangrijk is dat moslims worden begraven op een islamitische begraafplaats. Niemand mag worden gecremeerd, zelfs niet als de overledene het had gevraagd.

Wanneer ouders sterven, zijn er heel wat moslimkinderen die goede daden willen stellen om

goedheid te betrachten ten aanzien van de ouders. Volgens de islam kan een kind van de overledene God aanroepen om de overledene genadig te zijn en vergiffenis te vragen voor de overledene. Dit is de reden dat veel kinderen goede daden willen verrichten in de hoop dat de vruchten hiervan bij de overledene zullen terechtkomen. Daarom zullen de nabestaanden veel vaker naar de moskee gaan, stellen ze zich meer praktiserend op of willen ze geld inzamelen voor een goed doel.

Nabestaanden verwachten soms dat de school contact met hen opneemt. Binnen de Marokkaanse en Turkse traditie is het de gewoonte om heel snel na een overlijden- nog voor de uitvaart- initiatief te tonen door bij de nabestaanden langs te gaan om hen te condoleren. Door contactname heeft de school de kans om haar medeleven te tonen en om af te toetsen welke gebruiken er specifiek binnen het gezin bestaan.

Door met de ouders of de jongere in kwestie het gesprek aan te gaan kan heel wat verduidelijkt worden. Een herdenkingshoek in de klas of een inzamelactie voor een goed doel op poten zetten, kunnen troost bieden. Er is ook gelegenheid om samen te zoeken naar een manier waarop ook klasgenoten hun medeleven kunnen tonen, al was het maar door samen ballonnen op te laten of kaarsjes te branden.

Belangrijk is ook dat leerlingen informatie krijgen over gebruiken en symbolieken in andere culturen. Het is belangrijk ook stil te staan bij het feit dat bepaalde gebruiken vb crematie niet te rijmen vallen met bepaalde tradities en dat er over bepaalde doodsoorzaken zoals zelfmoord een taboe heerst.

Rouwkoffers kunnen een hulpmiddel zijn, maar veel rouwkoffers zijn onvoldoende aangepast en kunnen er voor zorgen dat de kinderen in een loyaliteitsconflict terechtkomen doordat de school ongewild ingaat tegen datgene wat van thuis uit gebruikelijk is.

Zo zitten er bijvoorbeeld zorgenpoppetjes in veel van deze rouwkoffers. Het idee achter deze poppetjes is dat een kind tegen een poppetje makkelijker zijn zorgen en gevoelens kan uiten dan tegen een fysiek, volwassen persoon. Voor de meeste moslims is het geen probleem om een zorgenpoppetje mee te geven aan de kinderen. Er zijn echter opvattingen binnen de islam waarin enkel God erkend wordt als mogelijkheid om je zorgen mee te delen. De islam geeft mee, maar dat geldt vooral voor volwassenen, dat God rechtstreeks moet worden aangeropen en dat er naast hem niemand het recht heeft om te worden 'aanbeden'.

Er wordt ook geregeld gevraagd om de rouwbrief en het rouwprentje in een boekje te plakken, terwijl deze gebruiken onbestaande zijn binnen de moslimgemeenschap.

Sommige mensen hebben liever in een herdenkingshoekje geen foto van de overleden persoon, maar wel een naamplaatje.

De vzw Invest in me (invest.in.me.vzw@gmail.com) kan aangesproken worden om kinderen te begeleiden in hun rouwproces. De begeleiding wordt aangepast aan het individuele kind. Vaak maken ze met het kind een troostdoosje. Daarin kan een dagboek zitten en een spaarkistje om te sparen om nog iets te kunnen doen voor de overledene.

Bron : " Halal of niet ? Alle vragen omtrent islam en onderwijs in Vlaanderen beantwoord" Khalid Benhaddou en Emilie Le Roi, augustus2018

3. COMMUNICATIE MET ANDERSTALIGE OUDERS

Het is voor scholen een hele uitdaging om contact te leggen met anderstalige ouders. Hieronder brengen we een aantal tips samen die een hulp kunnen zijn:

- Belangrijk is de anderstalige ouder aan te spreken. Neem als leerkracht zelf initiatief, zo kan je achterhalen wat niet duidelijk is.
- Zorg dat ouders informatie hebben over belangrijke gewoonten op school (bijvoorbeeld dat de leerlingen op bepaalde dagen zwemmen of sporten en daarvoor hun uitrusting moeten meebrengen).
- Stel iemand voor bij wie ze terecht kunnen als ze iets niet begrijpen, bijvoorbeeld de zorgcoördinator.
- Spreek ouders aan in plaats van een briefje mee te geven voor bijvoorbeeld een oudercontact.
- Het gebruik van pictogrammen kan een hulp zijn. Heel wat inspiratie en achtergrondinformatie kan je hiervoor vinden in de communicatiewaaier van het Agentschap Integratie en Inburgering: <https://www.integratie-inburgering.be/communicatiewaaier>.
- Het kan zinvol zijn om bepaalde zaken altijd in dezelfde kleur in de agenda te zetten vb iets meebrengen altijd in het groen. Zo weten ouders dat ze iets moeten meegeven naar school en dan kunnen ze dit bij hun kind bevragen.
- Op de website van Klasse vind je handige vertaalfiches om te communiceren met anderstalige ouders. Deze fiches zijn beschikbaar in 9 verschillende talen en geven uitleg over thema's zoals huiswerk begeleiden, voor het eerst naar school, het medisch onderzoek en tips voor ouders om zich voor te bereiden op een oudercontact.
- Maak gebruik van een tolk indien nodig. Deze kan aangevraagd worden bij het Agentschap Integratie en Inburgering.
- Het is niet de bedoeling om Nederlandstalige brieven die je meegeeft aan ouders te vertalen. Ouders die de Nederlandse taal niet kunnen lezen, kan je aanspreken of gericht een briefje meegeven met de boodschap "Heb je moeite met het begrijpen van deze brief, vraag dan hulp". Dat kan je eventueel wel in meerdere talen laten vertalen.
- Geef ook de anderstalige ouders verantwoordelijkheid binnen het schoolgebeuren door hen te betrekken bij de organisatie van schoolfeesten en andere activiteiten.
- Stimuleer de informele contacten tussen ouders en school en ouders onderling door bijvoorbeeld maandelijks of wekelijks een 'oudercafé' op school te houden waar alle ouders terecht kunnen voor een babbel, vragen of suggesties of door het organiseren van moedergroepen.

4. ADIBIB-ATTESTEN VOOR ANDERSTALIGEN

Op de site van onderwijs Vlaanderen vinden we terug wie in aanmerking komt voor gratis voorleessoftware:

Alle leerlingen uit **het gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs** met een van de volgende profielen:

- *Leerlingen met een attest dyslexie (ernstige leesproblemen)*
- *Leerlingen met een attest dyspraxie (ernstige schrijfproblemen)*
- *Leerlingen in het gewoon onderwijs met een gemotiveerd verslag*
- *Leerlingen met een (inschrijvings)verslag type 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 of basisaanbod*
- *Leerlingen met een ADIBib-attest van het CLB. Dat is een attest voor jongeren die buiten de bovenstaande doelgroepen vallen maar die wel zinvol gebruik kunnen maken van ADIBoeken en voorleessoftware.*

De doelgroep is dus ruimer dan leerlingen met dyslexie of een leerstoornis. Het gaat om voorleessoftware en niet om dyslexiesoftware.

Dit betekent dat de voorleessoftware kan gebruikt worden in de begeleiding van een anderstalige leerling. Het kan een stap zijn in het handelingsplan.

Medewerkers kansenbevordering CLB Het Kompas

Aerts Babs	Mechelen trajectteam 1
De Clercq Kathleen	Rumst trajectteam
De Prins Steffi	Mechelen trajectteam 2
Ibrahimi Fatma	Rumst ankerteam
Ibrahimi Naima	Mechelen ankerteam 1
Keldermans Inge	Mechelen ankerteam 2
Lamouri Dounia	Intercultureel medewerker
Neutjens Carine	Heist trajectteam
Popelier Ann	Medisch team en medisch coördinator
Saerens Brigitte	Rumst ankerteam en coördinator kansenbevordering
Sterckx Kathleen	Heist ankerteam

Contactgegevens Kansenbevordering Het Kompas

Brigitte.saerens@clbkompas.be 03/451.22.42